

VREME SKOZI OTROŠKE OČI – KAKO NAJMLAJŠI ODKRIVAJO NARAVNE POJAVE

Nacionalna konferenca GLOBE programa

Karin Gradišnik, učiteljica v CŠOD

CŠOD Gorenje 5. april 2025

CŠOD ŠKORPIJON IN PROGRAM GLOBE

- CŠOD Škorpion kot eden izmed 25 domov,
- sever Slovenije, hribovje Kozjak,
- v GLOBE vključeni od junija 2023,
- v avgustu 2024 udeležba na GLOBE ekspediciji v Estoniji,
- izvedba nadaljevalnega izobraževanja v mesecu marcu 2025 na CŠOD Štrk.

MLADI VREMENOSLOVEC

- Izvajanje vsebine *mladi vremenoslovec* v okviru tri- ali petdnevni programov šol v naravi,
- vsebino izvajamo od vrtca do srednjih šol, poudarek na prvem VIO,
- velike težave pri razumevanju vremena – koncept za njih preveč oddaljen in abstrakten,
- ideja prišla iz gole potrebe: otrokom približati vreme in razumevanje, da vreme vpliva na njihov vsakdan,
- raziskovalni pristop: uporaba merilnih naprav, postavljanje hipotez oziroma predvidevanj, oblikovanje preprostih raziskovalnih vprašanj,
- izzivi pri delu: različna predznanja učencev, motivacija in osredotočenost otrok, veliko časa in energije se porabi za predstavitev merilnih naprav in demonstracijo.

VREME

- Vreme: trenutno stanje v atmosferi na določenem mestu in v določenem času,
- podnebje: povprečno stanje atmosfere v standardnem obdobju tridesetih let,
- Slovenija leži v zmerno toplim pasu: trije tipi (zmerno celinsko, gorsko in submediteransko (sredozemsko)),
- glavni vremenski elementi: temperatura, zračni tlak, vlaga, padavine, veter in oblačnost,
- meritve vremenskih parametrov,
- vremenski dejavniki: sončno sevanje, geografska širina, nadmorska višina.

LOV NA VREME – uvodna motivacija

- Skozi igro otroci poskušajo ugotoviti, kako se obnašajo ob različnih vremenskih pojavih,
- v gozdu, na travniku ali jasi drug drugemu na ne preveč skrito lokacijo skrijejo kartice z vremenskimi stanji in nalogo,
- kartico (ki ni njihova) poskušajo poiskati,
- opravijo nalogo: se nastavljajo sončnim žarkom, ob dežju iščejo zaščito nad glavo, v megli poskušajo biti čim bolj previdni in se umakniti na varno itd.,
- spoznajo, da je vreme del njihovega vsakdana.

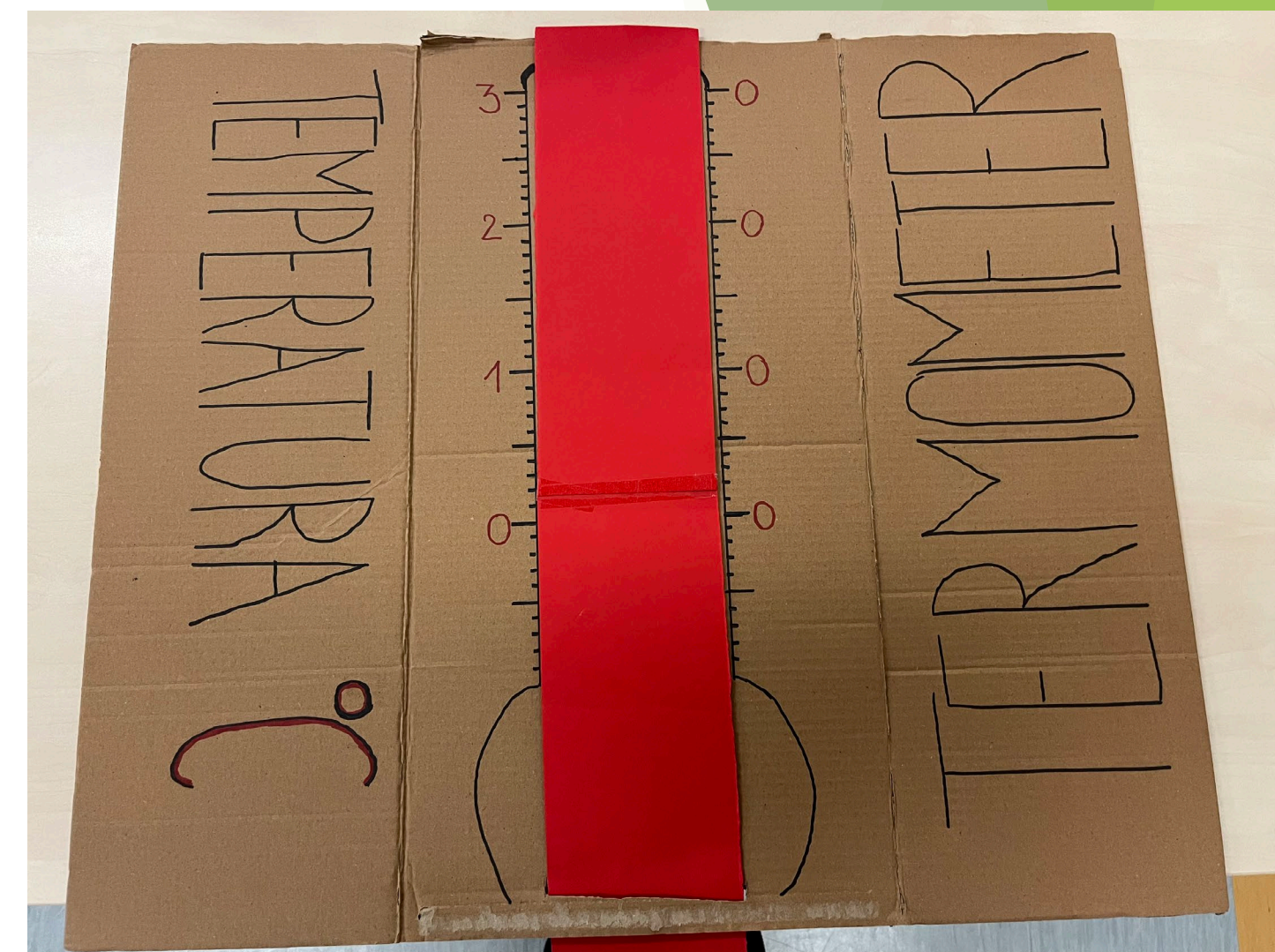
VREMENSKA OBEŠANKA – uvodna motivacija

- Skozi igro otroci poskušajo ugotoviti, katero vremensko stanje je značilno za posamezni letni čas,
- kartice v angleškem jeziku,
- pogovor o tipičnih vremenskih stanjih.

DELO Z MERILNIMI NAPRAVAMI

- Posebna pozornost rokovanju z merilnimi napravami – kako se naprave dotikajo, kako z njo ravnajo itd.,
- termometer iz kartona - merilna skala, delovanje termometra,
- merske enote,
- primerjava med analognimi in digitalnimi termometri.

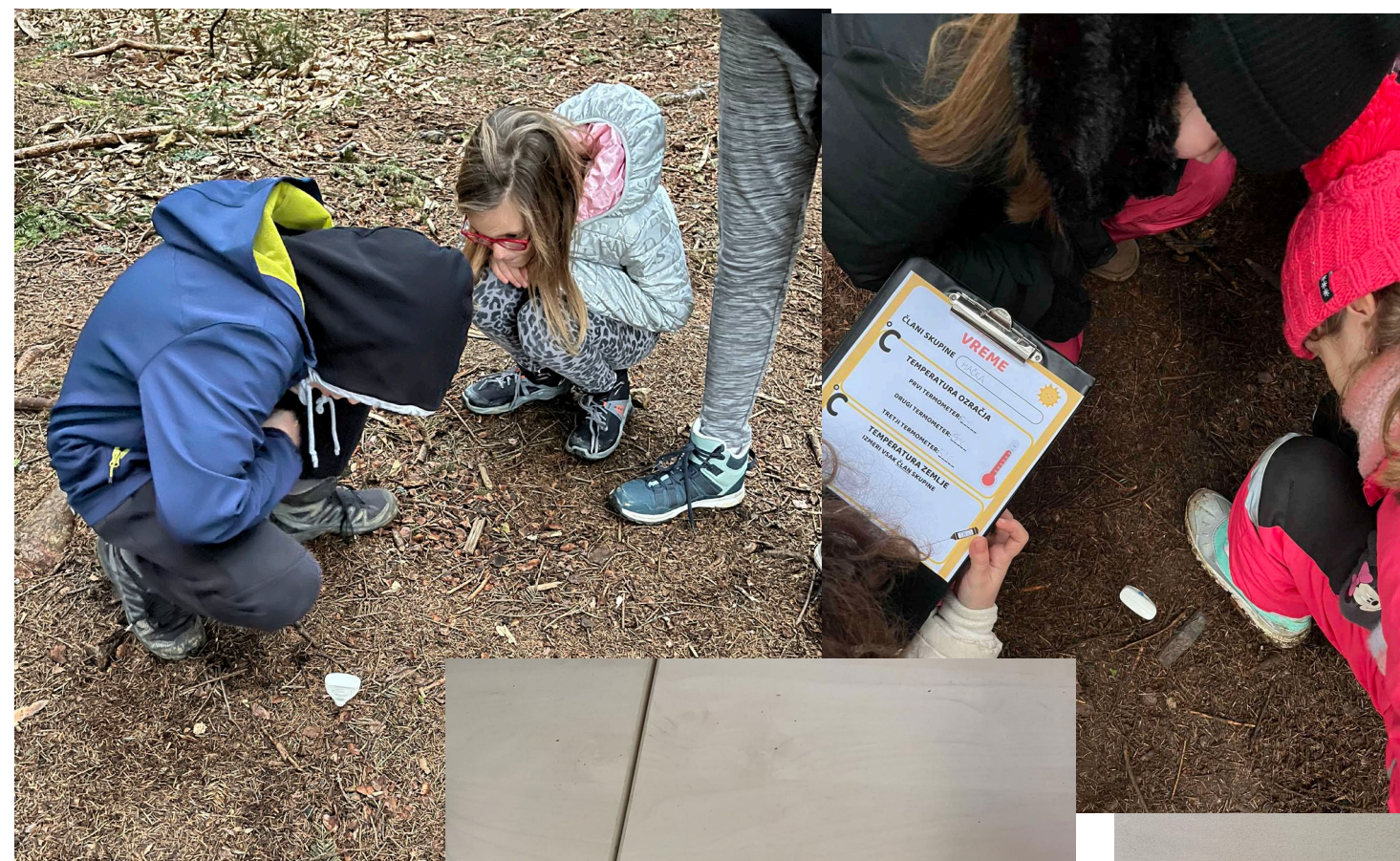
POSTAVLJANJE PREDVIDEVANJ – temperatura ozračja

- Pred opravljeno meritvijo postavijo hipotezo: kje bodo izmerili višjo temperaturo ozračja – v gozdu ali na travniku,
- termometer v senci,
- izvedba meritve temperature ozračja po GLOBE protokolu.

POSTAVLJANJE PREDVIDEVANJ – temperatura zemlje

- Pred opravljeno meritvijo postavijo hipotezo: kje bodo izmerili višjo temperaturo zemlje – v gozdu ali na travniku,
- spremembe v temperature – kdo vpliva nanje,
- izvedba meritve po GLOBE protokolu s pomočjo vbodnih termometrov in distančnikov.

OPAZOVALNIK OBLAKOV

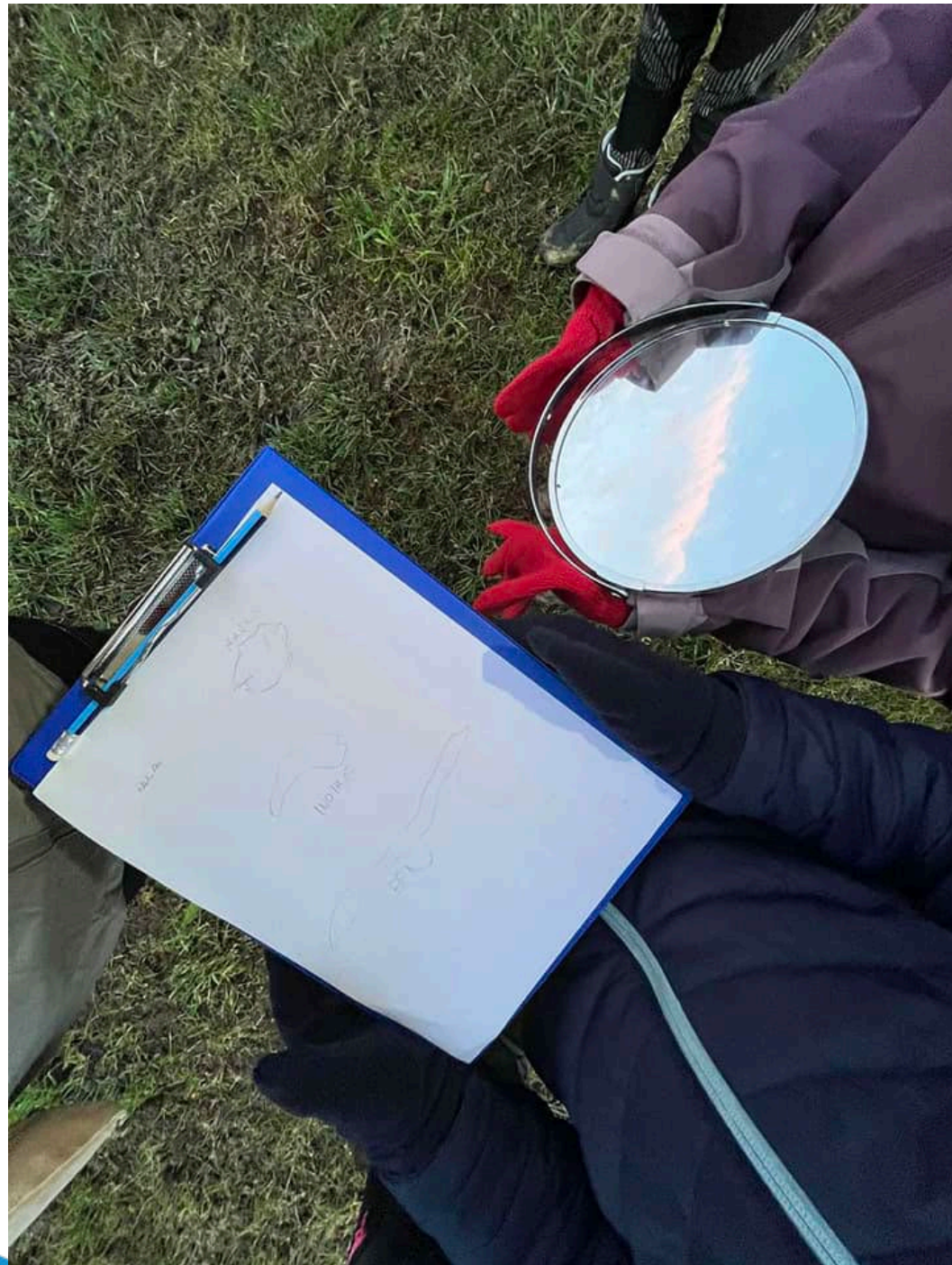
- Pri najmlajših opazovanje oblik oblakov s pomočjo ogledal – opazovano tudi narišejo,
- opazovalnik oblakov iz kartona – cirusi, kumulusi in stratusi,
- tabela za določanje oblakov,
- osnovna opazovanja: barva neba, vidljivost.

OPAZOVANJE Z OGLEDALI

VIDLJIVOST IN BARVA NEBA

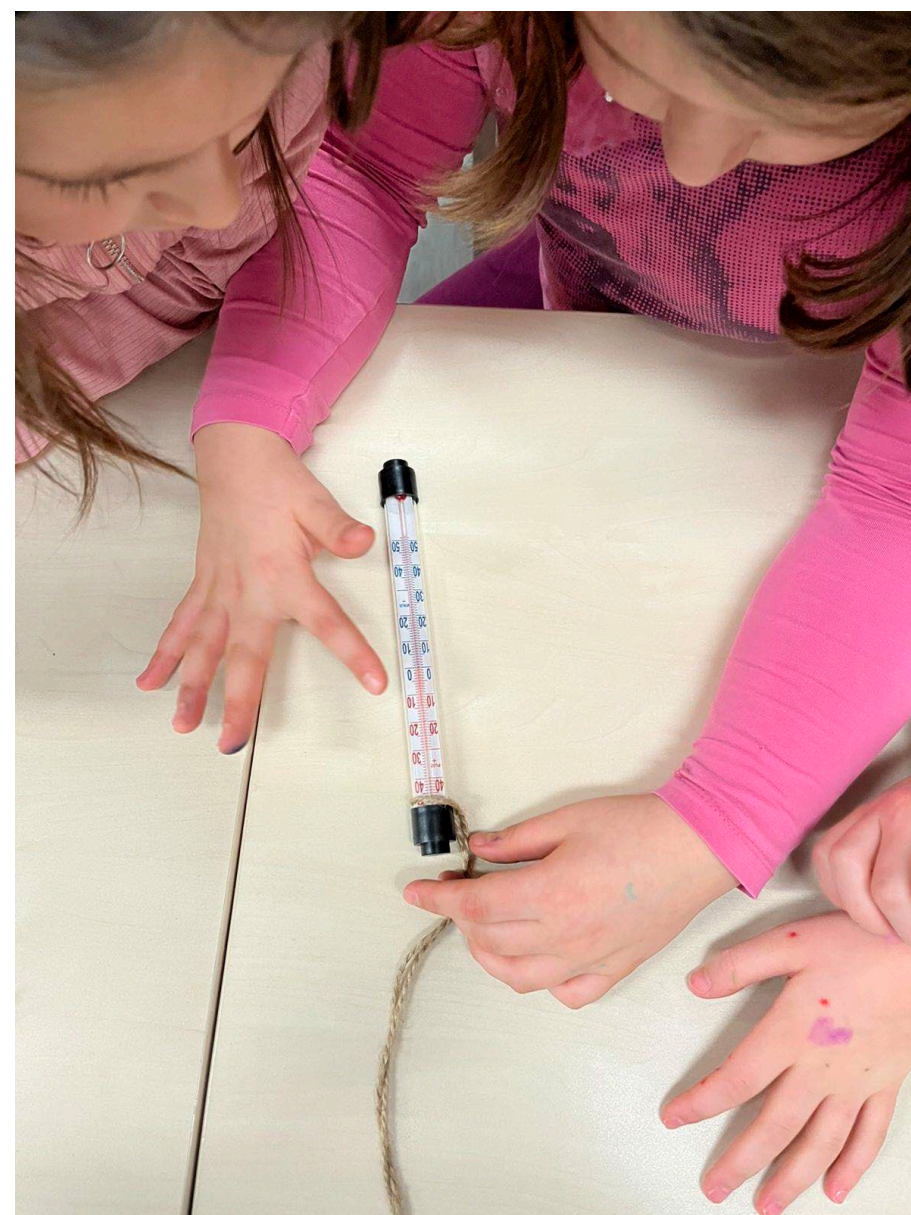

ZAKLJUČEK

- Učenje skozi lastno izkušnjo: uporaba merilnih naprav, postavljanje predvidevanj, izvedbe meritev,
- meritve po protokolih - zanje nekoliko prilagojeni,
- učenci se tako spoznavajo z začetki raziskovalne metode, s pravilnimi pristopi, oblikovanjem raziskovalnega vprašanja in oblikovanja hipotez,
- težave: različna predznanja, rokovanje z merilnimi napravami, nerazumevanje navodil, motivacija, bralno razumevanje pri pisnih navodilih,
- morebitne izboljšave: krajša navodila, postopek opisan po točkah, motiviranje otrok čez ves teden za vsebino,
- GLOBE kot odličen pripomoček za navduševanje otrok nad naravoslovnimi vsebinami.

RAZISKOVATI, SPOZNAVATI, NAUČITI SE

VIRI IN LITERATURA

- Slikovno gradivo: Karin Gradišnik, 2022-2025.
- GLOBE terenski vodnik: atmosfera, priredila in prevedla Danica Korpar, dostopno na spletnem naslovu:
<https://docs.google.com/document/d/1DEknsuic76XYHuvqtE_5rngZDoPghU6P/edit?tab=t.0> (datum zadnjega dostopa: 3. april 2025).
- Grafike pridobljene iz Canve, april 2025.